

Womhaj Bóh!

Czytło 15.
14. hapt.

Lětnik 11.
1901.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy sobotu w Šmolerjez knihičisjecežetni w Budyšinje a łu tam dostać ša šchtwórtlětnu pšchedpłatn 40 np.

Quařimodogeniti.

Jan. 20, 19.

Na wječor pak teho šameho dnja, kiž prěni běšče po šabace, jako wučomnižy šhromadženi a durje samkujene běchu s bojosjezu pšched židami, pšchindže Žesuf a štupi šrijedža a džesche t nim: „Měr budž s wami!“

Běšče jutrowniczku wječor. Wučomnižy běchu šo šašo pomaku šhromadu namakali, ale jich wutroba běšče hiščeže poľna šrudoby. Jutrownu powjesč běchu drje šlycheli, — Maria Wadlena běšče t nim pšchiběžala a pšchipowjedala: „Ja šym šnjese widžala,“ — ale tajka powjesč běšče pšchewulka a pšchedžiwna, šo njemóžachu ju tak šhětse šapichimyeč. Dha, jako hiščeže dwělowanje a nadžija, šrudoba a wješeloječ na jich wutrobach mjes šobu wojuja, šteji wón šam, tón šorzolubowany a šruduowopłakany njeľabzy šrijedža mjes nimi, wobdaty wot šwětłosče tamneho šwěta, a postrowi jich se štarym ľubym postrowjenjom: „Měr budž s wami.“

„Měr budž s nami!“ Wjele šakrašnych ras běšče Žesuf ša žiwjenje šwojich wučomnikow tak štrowil, ale tón ras mějesche tajke štrowjenje wjetšchu wažnošč, džli hewak. Štrowjenje běšče to s hornjeho šwěta, pšches šotrež šorjestanjeny do jich wutrobow tón měr wula, šotryž jim nej ničto ženje móhľ wšacž. Měr, šotryž šu šow wot šwojeho šnjese dóštali, je jich štajny pšchewodžet był po wšchem žiwjenju; tón šu w jich wutrobach měli hacž do pošlednjeho šdychnjenja.

„Měr budž s wami!“ tak štrowi šnjese dženz hiščeže tež tych šwojich a dawa jim tón měr, šotryž je wšichšchi, džli wšchitón čłowški rošom a šotryž jim ničo rubieč njedyrbi, niz žane šle šwědomnje, niz žadyn Bóh, niz žana šmjereč. — Šle šwědomnje, o, tak wone čłowške žiwjenje šórke čžini! Rak je David płakacž a šo rudžieč dyrbjaľ, jako běšče do šrěcha šapadnyľ. Šana šralowška móž a pycha a šabawa njemóžesche njeměr jeho dušche šacžericz; wšchudžom, njech běšče doma abo wonka, pola wójška abo w štemplu, škinežesche jemu do wšchow: „Šy mordacž, šy mardžesłwolamat“. A kaž je šo Dawidej šakľo, kaž je Šětr, jako běšče šwojeho šnjese šapřel, žalobnje čžetpil, tak dže šo hiščeže kóždemu čłowjekej, hdyž do šrěcha šapadnje. Wo dnjo a w nozy, pšchi džele a wotpoczowanju, w šamotnošči a w towaštwje, we wješelu a w šrudobje je šle šwědomnje jeho njewitany pšchewodžet a jeho nješmilny wobškoržowat. Wone pšchima šo jeho pjatow kaž šlesčež, a na žylej šemi ničo njenamaka, s čžimž móhľ je wotehnačž, tež žane měšto njewušľedžijš, hdyž móhľ pšched nim wučefnyčž. A njech šnadž tež jo čłowjek drubdy na šhwilku pohľušchi, w šwojim čžašu tola šašo wotucži, šo by šwoj wobškoržowazy hamť s nowa nastupilo a čłowjeka s nowa do morja njeměra čžišnyľo.

Wěm jeno jeniečkeho, šotryž móže šow pomhacž a tyšchenej wutrobje šhubjeny měr šašo dariečž, to je tón, šotrehož w našchim ježenje dwójzy t wučomnikam řjeknyčž šlyšchimy: Měr budž s wami! Pod Žesufowymaj nohomaj

Je wulka hrěšćniža sařatała plaćać, pola Ješuša je pomogła kožu dušchu, a byrnejz by hišćeje bóle tyszena a wurudžena byla. Jeho słowo hamo najhóršche rany sahoji a jeho duch tež najwjetšche bolosće prjeczwojmje: „Měr budź i wami!“ o, hdyž dušcha tuto strowjenje dospołnje sapřichimnje a šebi pšchiswoji a šo t tutemu měr-dawarjej wobroczi, dha šo tež najhóršche žolmy iměruja, dha budže zyle čyše. —

A hdyž je pšes Křysťuša měr w šwědomnju, tam je tež měr i Bohom. Njeměr w šwědomnju nastanje jeno pšes hrěch, jeniczyz našeho hrěcha dla pak je Bóh na naš hněwny. Hdyž je nětko mój Ješuš hrěch mi wodał a měr do wutroby wulał, čeho dla dyrbił tehdom šo hišćeje Boha bojeć? Hdyž je to, štož běše na mni šatamanja hódne, prjeczwojate, čeho dla dyrbił Bóh šo hišćeje na mje hněwac. „Dofelž teho dla šym prawi činujeni pšes wěru, dha mamy pokoj i Bohom pšes našeho Kņesja Ješom Křysťuša. A što mōže temu, kiž je i Bohom pšes Ješuša Křysťuša šjednany, hišćeje šmjereć škřobćez? „Měr budź i tobi“, šlyšči wón hišćeje w šmjertnej hodzinje a teho dla i Pawołom wysła: „Hdyž je, šmjereć, twoje žahadlo? Hdyž je, hela, twoje dobheće? Ale Bóhu budź džak, kiž nam to dobheće dawa pšes našeho Kņesja Ješom Křysťuša!“

„Měr budź i wami!“ O, hdy by tuto jutrowne strowjenje našeho horještanjeneho Kņesja a šbōžniša tola do našich wutrobaw a žiwjenjom nuts šlincžalo! Ze džegnšiški dženi bohuzel wjele čłowjekow, kiž šu w hln-bolosći šwojeje wutroby njespokojni a se wšchēm rospadnjeni, i Bohom a čłowjekami, šami se šobu a je šwětom. Čži wobohy! Šo bychu tola tam ja wodu ja jich lačne dušche ryli, hdyž ju wopravdže namakaš; šo bychu tola Ješuša pytałi, i nim bychu wěrne šbože namakali! A šašo druhy wostanu čaš žiwjenja džeczi njeměra, dofelž je štarosćow won njespšchidbu. O, šo bychu tola wšchitku šwoju štarosć na teho Kņesja položili, wón čže šo ja naš štarac. — Šaj, wšchitzy, kiž wy šprōzni a wobčeženi ježe, wšchitzy bjes wuwsača, štari a mlōdži, šhudži a bohaczi, pōježe t Ješušej, pola Ješuša budžeće wotpocziš namakač ja šwoje dušche.

Šamjen.

Pucjowanie po Božim pišmje

abo

šajle myšle nadeněž, Bože šłowo čitajo.

Podaiva šwěrnj čitač „Pomhaj Bóh-a“.

1. kniži Móšafšowe, 20. šlaw.

(Potracjowanie.)

Šaraw dychješe šo halle šwojich wěšćerjow a šwědarjow prašec.

Wón njerěła tu „Kņes“, Jehowah; dreje rěči Abraham tu i šajšim čłowjekom, šotryž wěrneho Boha čžeje, tola niz i šajšim, šotryž by i nim šlub mēl jako Abraham. Tež tuczi šilistizy, šaž šo šda, njemějachu tehdy hišćeje pšchibohom, podobnje jako Melchisedek, tola njemějachu Boha jako Šehowah, jako teho Boha, šotryž je se šwojimi wotrocžkami hnadny šlub šlubjenja ježinił.

Šošdžicho šhonim, šo bē Abimelech šthoril a šo bu šaš pšched hrěchom šašowany; tehdy hrožeše Bóh jemu je šmjereć.

Abimelech pak šo hišćeje jeje njebe dōtknył a džeše teho dla: Kņeže, dofelž mandželštwolamarja šaš šrucze šudžich, čžeš dha ty tež prawy lud moricž? šajšich ludži, šotřiž hišćeje njeměju šakle šhřešćili?

Šo je wona jeho mandželšta žona, ja nětko halle wot tebe šhonju. Njeje wón šam še mni prašit: Wona je moja šotra? A wona je tež še mni rjella: Wón je mój bratr? Wšchit šym

ja to, štož čžeš nětkole nade mnu šaš hōrko wječicž, čžinił i dobrej wutrobu, šotraž je ja wěrnošć mēla to, štož šaj wobaš rjellaj, a i njewinowatmaj šutomaj; mandželštwolamanje šo wopravdže hišćeje njemě italo.

A Bóh džeše dale t njemu wo šnje: Ša tež wēm, šo šy to i dobrej wutrobu čžinił; teho dla šym tež tebe wobarnowal, šo ty šo njeměju na mni pšchibšchil; a i pomozu napōloženeje šthorice njeměju tebi dopušćit, šo by šo jeje dōtknył.

Tu šedžuj na to — praji šwj. Šawšćezin — šo šo na Bóhu pšchibšchil, hdyž njeměto šhčžich, štož šo čłowjekom teho dla ja šnadne šda, dofelž teho šedžbu nimaja jako čželneho hrěcha.

Teho dla daj, šo mōht tebe dale wuškowac, temu mužej jeho žonu, pšchetož wón je šprofeta; a jako šajš mošeč mojego šłowa a mojego šlubjenja, a teho dla je mi wošebje šlyšči a je-šmēm do teho wōlicž, šo by šo jemu něšajš ššchidba šla: Njedōtkaje šo mojih žabowanyh a njecžicž mojim šprofetam žaneje ššōje. Njech šo potom, hdyž šy po mojim šžadanju čžinił, ja tebe modli, dha živy wōštanješ, dofelž je wón šprofeta a teho dla jeho modlitwa pola mje njeměto plaćti. Šeli šo pak ju šašo njedajš, dha dychiš njedžecž, šo dychiš šmjereće wumrjecž, ty a wšchit, štož je šwoje, wšcha šwoja čželčž, šotryž je šthorščž tež pōdešča.

Dla 14. šlawje šetšachmy šlawiškeho wōjowarja Abrahama, na 18. šlawje šprofecže ja Šodom, a šaš bēše wón mēšchisłski čłowjek, a tu mjenuje Bóh jeho šprofetu.

II. Šchucžta 8—18. Abimelech šłasa Abrahama do šthoma-džijny, šotryž na druge ranje je šwojimi dwōrštimi ludžimi wot-bywa, a poroše jemu tu, šo je na njeho a na jeho šraj šaš wulki hrěch šwēd; i wulšimi šarami wōbēzi jemu Šarub, a šaš šōšanje na Abrahamowu modlitwu wmoženje wot čžwile, i šotrejž je Bóh jeho a jeho dom šudžit.

Tehdom šajny Abimelech rano šaše, šo by Bóhu pšchitajnu hnydom wuškōł, a šawōla wšchitlich šwojich šlubōbnikow a šowjedatše to wšchit, štož bē Bóh wo šnje i nim rēčal, njeměšćawšchit šōšatny šporo, pšched jich wuškōmaj. A čži ludžō šo jara šojachu. Šajne šlawowe šłowa jich šaš hnyjachu, šo ššōšachu, šo šteji tu živy Bóh pšched nimi, a šo maja wšcho naložicž, šo bychu jeho hnēm šjednali.

A Abimelech šawōla potom tež Abrahama, a džeše t njemu pšched ššomabžemimi šlubōbnikami: Čžeho dla šy nam to čžinił šaměšćawšchit nam, šo je Šarub šwoja mandželšta? a i čžim šym ja pšchecžimo tebi šhřešćil, šo ty čžyšče šajš wulki hrěch — mandželštwolamanje — na mje a na moje šlawstwo šwēšć a naš šaš do Bōžeho šuda pōdacž? Ty šy šo mnu čžinił, šaž šy čžinič njedychil.

Ša šajš šłowa njemōže Abraham wotmōwicž; wone wopšchija tež šporo, šotryž Bóh jemu wupraji.

A Abimelech džeše dale t Abrahamej, šotryž šajš šwoju njeprawdu i woprēda mjelčesche a njewjedžesche, šaš by šo šajšowal: Šchto šy ty šebi šhladał, šo šy to čžinił? Nēšajš pšchicžinu šy tola mēčž dychil, šo njeměju wěrnošć rēčal.

Abraham wotmōwi: Ša mēnjach t wam šašahnyšchit, tu šnadž njemě žana bohahojosć, ale šnadž šnježi tu, šaž drubdže, hruša njeprawda, wošebje pšchecžimo žubšcham, a šaš budža mje ludžō šabicž mojeje žony dla, hdyž wuškōdaja, šo je rjana, šo bychu ju šaš šōšali; hdyž pak praji, šo je moja šotra, budža ja mojim pšchecžistwom šojicž.

Tež njemě to nažane, wona je wopravdže moja šotra; pšchetož wona je moja nanowa džowla, ale niz moja macžetna, ale drugeje mojego nanoweje žonineje džowla, a ja šym šebi ju šošdžicho ja mandželštu wjał.

Abraham mēni, šo mōht šo šaš wušprawnicž, šo bēše Šarub po wšchej prawdže najprjedy jeho šotra a šo je halle šošdžicho byla i jeho mandželšte. Š tym pak šo šhlyje myli, runje napšchecžimo: i tym, šo bē nětko jeho mandželšta, je šo minylo, šo bē pšched tym jeho šotra, a pōšla teho wuškōwajšche šotřitwo jeniczyz teho dla, šo by i tym šajš a šaprēł, šo je wona jeho mandželšta.

„Šłaj, mjes jeho wotrocžkami njemě žadny šjes šporo.“

Hdyž je mi Bóh šašal, i mojego nanowejo doma hieč a je mi šutniške žiwjenje w žubje napōložil, hdyž mnohe štrachi na mje šašachu, wošebje tež teho dla, šo bē moja mandželšta rjana na šohladanje, džach ja t njej: Čžini tu šmilnošć na mni, šo,

hđžež mój pónđžemoj, ty na kóždym mjeſceje wo mni prajijeſy, ſo hym ja twój bratr. Taſ ipóſnajeſy, lubſchi Abimelecho, ſo njeiſzym tebi i wotpoſhladam něichſto narěčaja.

A Abimelech wubrawſchi woroży a woły, wotroczoſow a dżowfi je ſwojeho wrochědženſtwa da je Abrahamej, ſo by jemu njeprawdu, na njeho ſkożenu, ſarunał; a dawſchi jemu ſažo jeho žonu Saruſ, džeſeje wón hinał dyžli něhdy ſarao, kotryž bė Abrahama pſchi kamym podawtu i kraja wupoſajał: Hłaj, mój kraj je pſchėd tobu wotewrejny; byđł, hđžež ſo tebi ipodobu.

A džeſeje t Abrahamowej mandžeſtej: Hłaj, ja hym twojemu bratrej, kaž by jeho ſama mjenowala a i cziſiž by mje do hrěcha ſawjeđła, tyžaz hłėbornikoſow dał, pſchetož teſto ſu moje dary hódne; hłaj, njeđyrbja jenož ſarunanje ſa njeho byc, ale dyrbja byc pſchitryceje ſa twoej wočzi pſchėde wſchitimi, kotryž ſu i tobu a wiſchubžom. So hym tebe do ſwojeho haryna dał pſchijec, hym tebe wonjercejeſi, nětko pał maſch ſarunanje, ſo mōžeſy kōždemu do wočzoſu pohladac, pſchėde wſchitimi tymi, kotryž ſu i tobu, a wiſchubžom, twojim domożyſym a zuſym.

Prěch „pſchitrycej“, někomu „wočzi pſchitrycej“ ma rěcač: jeho ſjednac, jeho hebi pſchitſilič. Tute wurajſy jeſtamy woſpjat ſa ſarunanje, wiſprawnenje a wodače. Tał mjeſeje, kaž hižo naſpomniſym, dar, něhđže 2625 hriwnom hódny, byc ſarunanje ſa njeprawdu, kotraž bėſeje ſo Abrahamowej mandžeſtej ſtała. Kral bėſeje jej taſte ſjawne pſchipoſnuacze winoży. A to bėſeje jej powmucenje. Jej bėſeje ſo dopoſajało, kaž je Abimelech na ipoczoſtu ſwojich ſłowow naſpomnił, ſo bė njeprawdu ſkucziła, a nětko njemjeſeje ani ſłowa, ſo by ſo mōhła ſamowic.

Abraham pał ipóſnawſchi, ſchto ma cziſiž, hđyž bėſeje kral nadobnje wſchu njeprawdu ſarunał, modleſeje ſo — najiſtejeſeje pſchėde wſchej ſhromadžiſnu — t Bohu; a Bóh wuſtrowi Abimelecha wot ſwojeje ſhorofeje, a runje tał wuſwobodził tež potom jeho žonu a jeho dżowti (jeho pōblaniſte žony i worſchity njemōnižom), wot njelchmanoſeje, ſo njemōžachu hacž dotal podjec, ſo wone nětko džečzi porodžachu.

Pſchetož ſnjeſ bėſeje prjedy wiſchōn czaſ, hđžež bėſeje Sarah w Abimelechowym harymje, twjerđže ſamtnył wſchė maczeſne žiwoty tuteho Abimelechowego doma, ſo bė wſchė podjecze njemōžne, Abrahamowej mandžeſteje dla, doſeł bė ſtrach wulki, ſo ſo maczeſny žiwot teje wotſwoječzi, kotraž mjeſeje nětko bōrſy podjec hnadneho hyna po hłubjenju.

Pſchėd wiſchēm ludom mjeſeje ſo ſjewic, tał Bóh Abrahama czeſeji a lubuje. Bóh tudy poſaja, tał wón ſamōže ſwoj ſwajſt wuſchowac a wuſonjenje ſwojeho hłuba ſawječieč, ſo njeby žadyn ſeiſti mōžnat je moht kaſheč i hreſchynym požadanjom. To je kraſne inamjo ſa to, tał ſajeja pſchichodnje Iſraeliſy wobthadžeč i wokołnymi narodami.

(Potračowanje.)

Ruſa wulka — pomož bliſta!

P o w j e d a n c z k o .

(Potračowanje.)

Handrij bėſeje we wulkim mjeſejaſkim wobthodže pſchėſupſiwo nawuſnył, a ſnjeſ Wotnajeť mjeſeje ſa dobre, ſo by ſo nětko tež druđže w ſwěče roſhladał a je ſwojim ſbožom poſpytał.

„Něčo njemōže a njeſmė tebe na naſche mēſto pſchitowac,“ mēnjeſeje ſnjeſ wotnajeť něhdy t Handrijej, „hłiba twoja macž. Ale jeje dla nječziſ hebi žanych ſtarofcow: pſchetož hłwaleny budž Bóh, i prėnia, ſo je ſažo wotthorila, a hubeje, hłabej wōczyž ſlej ſo ſažo porjedžił; a i druha je tu ſtary wotnajeť, kotryž ſtary žōnku wuſhowa, kaž daloko ſa to cžłowika wola a cžłowika mōž doſahnjetej. Ty pał dyrbiſch dale do ſwėta. Ženož tam, hđžež hłėtne žōlmy žōlmja, hylini, wutwoiri a poſbėhne ſo muž, a wſcha prōza, i toteřž cžyž tebe hotoweho cžłowjeſa ſcziſieč, by byta bjeſ wuſpěcha nałožena, wotſtanjeſi-li na naſche mēſto ſwjaſany. Praj mi, hacž maſch ſa prawe, ſchtož hym czi prajil, a ſa dwe njeđželi maſch mēſto, kaſtež je ſa tebe hmane. Njeſomđž ſo i wotmōwjenjom.

Handrij njemōžeſeje hinał, hłiba ſo ſnjeſej wotnajeťej pſchihłowowa. Tōn mjeſeje wſcho daſche poſtaječ. Wōn bėſeje roſumny a mudry doſeč, ſo ſpōſna, ſo ſo jemu najſhmanieſeje radži, jeſi ſo ſo wot wotnajeťej ſnjeſa wōdžeč ba; a boleſeje jeho tež wutroba, ſpominajo na to, ſo ma ſo wot maczeſki, wot jara lubowanej maczeſki džečieč, dha to tola njemōžeſeje jeho roſ-

hđženje pſchėmėnič. Něhdy mjeſeje ſo taſte džełenje tola ſtač, a Handrij bė ſawječje na prawym pučzu ſpominajſy: Schtož ma ſo ſtač, je najſhmanieſeje, ſtanje-li ſo hłėt.

Porėčawaſchi i ſnjeſom wotnajeťjom powjėdawaſchi hiſeje na kamōn wječor maczeſi, na cžo je ſo roſhđžil. Wona woſta žple imėna, pſchetož wotnajeťej ſnjeſ bėſeje ju dawno hižo na taſte džełenje pſchitowal, a wona bė roſumna doſeč, ſo to ſa nuſne a prawe ſpōſna.

Něhdy pſchėd wječorom, bėſeje to runje dwe njeđželi po tutym roſčėčowanju, pſchitōdže wotnajeťej ſnjeſ i liſtom w ruży. Nėčkež macž ſtejeſeje i Handrijom pſchi wotnje a tał jeho hižo i daloka wiđečejtał.

„Wotnajeťej ſnjeſ je muž wot hłowa!“ mēnjeſeje Handrij t maczeſi, „wōn njeje powječje wo mjeſeje, toteř je mi cžyž jaſtarač.

A tał bėſeje. Stupiwſchi do jſtwn poda Handrijej liſt prajijy: „Ty, Handrijo, cziſaj! Pjatnacze ſtow hriwnom doſhodow, pōbła ječz a wobhđlenje, a lėtnje dwōjy dwe njeđželi prōbduinow. Wobthōd je jedyn i prėnič a najſhmanieſchich po žylej Europje. Tam ſawječje něſchto hódne nawuſnjeje. Wiſchitotuj ſo na puč. Hiſeje dženſ noży maſch wotječ. W dwanačich hodžinach hym wōs ſkaſal. Njeſomđž ſo, naſtađž ſwoju hłiwu!“

Taſim hłowam njehodžeſeje ſo napſchėčiwic. Hnydom pſchihotowachu wſcho trėbne na puč do zuſy.

Naſtađžene ſchjiniſi ſtejachu pſchi hłėžnych durjač; poſłėdni raſ hėdžichu ſtari ſnači wotoło ſulojtego blida, ſo bychu trėtėe hodžiny pſchėd wotjėdženjom ſo ſlubymi hłowami wotſchėwili. So wē, Nėčkež macž by ſo najradſcho do huteje wole wuplaſala; ſama ſrudna bėſeje tola, ſo mjeſeje ſo wot lubeho Handrija, ſwojeho jeničteho džečieč, džečieč. Wotnajeťej ſnjeſ pał ſo wo to poſtara, ſo tał daloko i njei njeđōiđže; ſtajnje wjeđželi hėdžiliwoječ na tyhazore wſchėłate wėzy ſkožieč. Studžen jeho pryſlažy, žortuiwoch pſchipadow njeby moht dodžerječ. Tał ſo jemu poradži, ſo dyrbjeje ſo Nėčkež macž nimo ſwojeje wole woſpjat ſahmječ. Tał bė hłobōita, toteřej narjeſnjemy ſrudoba, ſa tele hodžiny i Nėčkež iſtwiečzi ſeſchėrjena. Handrij bėſeje wotnajeťej ſnjeſej ſa taſte prōžowanje wuſyž džalowu; ſa macž bėſeje ſo poſłėdnje hodžiny pſchėd džełenjom jara ſtrachował. Niz trach teho dla, ſo by džełenje wot maczeſje mjenje ſačut, ale teho dla, ſo mjeſeje maczeſ tał jara lubo, ſo cžyſeje ju pſchėd wſchej ſrudobu wuſchowac a je wſchu hōrtoſeč poſtōdžeč, hđyž ſo to nětał po jeho mozač hodžeje. To pał ſnaſeje, ſo ſu dženſ jeho mozy pſchėhłabe, ſo by dornėzele, i kotrymž boloſeje džełenja we wutrobie kaſaja, moht wotlėmic. Wōn ham cziſeje, tał ſu jemu wutrobu roſkawale.

Na žyrwi czeſjeſeje dwanače. Wo drōſy pſchijėdže wōs a jaſta pſchėd Nėčkež durjemi. Wotnajeťej ſnjeſ bėſeje cžłowječ na wokołit a witaſeje, hđyž pſchitōdžeju tež druſy ludžo i wokołit. Teho dla ſo wſchitž po nim ſkožowachu. Poſtanywiſchi rjeſny: „Nėtk prajaj hebi w Božemje! Wobſtaram mjeſ tym wonka wiſcho, kaž je trėbne. Njeſomđžaj pał ſo, bōrſy budu tu ſažo.“

To prajiwſchi wuiđže won i durjemi. Macž a hym pał ſo poſłėdni raſ wobhimaſchaj a wokołiečchaj; hōrke hylſy rōnjachu ſo jimał i wōčkow. Wutrobie bėſchtej pſchėpjełenjeje a hłuboko hnutej, ſo njemōžečchaj ani hłowėčka prajieč, ſo njemōžečchaj hebi ſwoju ſrudobu wuſforžieč.

Pałle hđyž ſo wotnajeťej ſnjeſ wrōčzi, rjeſny macž: „Dubſchi mój hyno! Hwoje žiwe dny mój Boha pſchėd wōczomaj a we wutrobie; woſtañ pėſny a duſchny a ſpominał na ſwoju macž, kotraž tebe nihdy a ženje njeſabudže!“

Wotnajeťej ſnjeſej wuroničy ſo tež mnohe hylſy; hacž runje bėſeje ham tež wiſchōn hnuty, ſawota tola i uimale hurowym hłōkom: „Sa dwaj mi tola! nječziſtał mi horzu hłowu i waju ſforženjom, a ty, Handrijo, hłwatał, ſo mi do woſa pſchitōdžeč. To pał czi na Božemje praju: jeſi ſo mi ty na ſwoju macž ſabudžeſ a na ſtareho wotnajeťja, abo jeſi ſo hym mi žiwy, taž ſo pſchėd Bohom a cžłowjełami njeſhluſcha, a tebi koſeje roſtawam w ruſomaj a wohomaj. Budž mi w Božemje, lubſchi Handrijo, pſchėwōdž tebe Bóh ſtajnje a pſchėzo!“

Wōn wſa plaſazejo Handrija t hebi, tytny jemu mēſch i pienjełami do ſaſa, dowoli, ſo macž hiſeje raſ wotoſchi, pſchimny jeho potom pod pažu, dowjeđže jeho do woſa a ſaſchlipny wōs. Wōs wuiđže do noży a ſurjajny, wječžėhacž mil daloko,

hdyž bē Gandrij do noweje słužby pšchistajeny. Wotnajerez knjes letrawichy hebi hysy i woczow pokluchajče, tak ho wós ōdaluje. Hdyž bē ho wšchón ropot miny a hdyž knjezeje nječažena nōžna čžichina daloka a šcherofo, wrōčzi ho do kēže, so by wopuščežemu macž mērowať.

Kaž ho Wotnajerez knjezej i wjetšcha wšcho poradž, tak poradž ho jemu tež tole. Hdyž bē ho Nēcžez macž smērowať a šajta ptačaz, wrōčzi ho ščōnčuju wotnajerez knjes do hwojeho wobychlenja. Nēcžez macžetne pščež a pšchewōžachu jeho.

Wamny nētfo na čaš Nēcžez macž a Nēcžez džiwneho pšchēzela a dobročerja wopuščežič, so bychmy šhōniti, tak je ho Gandrijei na prēmim puczu do zušby jeshčo.

Rašche serja šthadžachu, hdyž Gandrij wot njemērneho spanja wotučzi. Wuplatawichi ho bēche ščōnčuju wuškyl; wōš bēche jeho dn spanja školebat. Wurybowawšchi hebi spanje i woczow a jrunawšchi ho rožhladowašche ho po krajnje, kotruž prēnje pruhi šthadžažeho šlōnza poščōžachu. Žuni wētr hrajese po šahonach a šhilešche čžēke kšōžy i semi, so šahon žolnjeje kaž mōtise wodu. Šchlowrončel pošbēhužy ho i njeby janošcha džafny šhērliučy. Wōdre hōrki šiwachu i daloka pšchēs mšlowoży pomēr.

Šladajzy na nje rjetny Gandrij: „Šim runa ho mōj pšchichod, mšla jōn pšchitruwa. Tola i Wožej wolu a pomožu poradži ho mi, so njethablam, so wostanu pēlny a dušny, so smēje macž nade mnu hwoje wješe a nēdy hwoju pomoz.“ Wupšewawšchi čžichu modlitwu prošeseje Wōža, so by jeho hylit, so mōht hwoje pšchēdmjety wukonječ. Gandrij čžuješe, tak bēche jeho modlitwa špodžwanje smērowať a špokojka.

Šlaj, to šamōže nutrna modlitwa, so wutrobu šthrobli a pošbēhuje, so je kaž kolit, kotruž šchōm kručje džerži w hōwražyuch wētrach a šthadžažyuch njewjedrach.

(Šokračowanje.)

Wšchelat i bliska a i daloka.

— Na ewangeliko-lutherisku synodu, kotraž ho w bližšchim čžahu w Drazdžaniach i muradžanju šchēž, ma tež wšchōnčez nēkotrych šastupjerjow pomjenowadž. Š nascheje Łužyzy šu ho jako synodalni pomjenowali knjes tajny žyrtwinski radžičel Keller a knjes krajny šaršchi i Žezichwit.

— Na šodžijše druhe škulste mēstno je ho i. wučerš Bēl i Šrijebe samolwit, kotruž je ho tež wuškylit. To je ša kōtiti čžah piaty Šserb, kotruž i Pruskeje do Šafsteje pšchidže. Hdyž tež ho pšchēs to na jentym mēstnje pomha, bywa tola wučerška nusa w Pruskei čžim wjetšcha. Rušne pak tež je, so ho tež w Pruskei wučerške doškōdy kšpe šraduju. Šewat njebychu ho wučerjo wotšaliť.

— Stare wašnje je ho w Budyščinje šdžžato, so ho jutrowničku jeja i šrodžičeža kuleja, kotraž delka štejažy požadlinje kōja. Tež lēšha bē ho tam wulka šhla dorōčženyuch a džēči jeshča.

— Na Budyškim ewangeliskim seminarje je w tu šhwilu 191 seminaristow. Dofelž je wučerška nusa tak wulka, je ho 22 seminaristow i prēnjeje rjadownje hač do Mičhata i šastawanju prošdnyuch wučerškich mēstnow na kraj puščežič džrbjato.

+ Šwječimny wšchēdnje jutry!

Žobōžny dr. Lindemann w Kostoku mēseje wašnje, kōždy džēn ho jutrowny šhērliučy modlicž. Hdyž bēche raš šhwjatti na wopuče w domje hwojeho pšchēzela a bēche ho tež tam šhwj jutrowny šhērliučy pomobil. Ho jeho pšchēžel woprašča, čžeho dla tajti jutrowny šhērliučy na šhwjatti špēwa. Wōhabočajny muž na hwoju bibliju pošaja a džēše: „To je moja protyka, w kotrež štajne jutry šteja, a kotraž mi pošaje, tak ja nješym niž jeno w šhwjatej šchēženizy jutry šhwječil, ale tež wot tam džrbju wšchitte dny hwojeho žiwjenja jutry šhwječič.“ Žako ho jeho pšchēžel woprašča, tak ma ho to štač, wōn wotmolwi: „Hdyž rano i kōža štanu, je žōnštimi i Žejuhōwemu rowej šhwatam a špēwam: „Njech wšchak tež nōž mojob' hřeča tu i tej nozu ja-hinje. — Daj, so w čžahu teho ranja džēnha šhwatam poštanu i duchowneho šeho španja.“ — Hdyž i špowjēdži du, a šym ho hwojich hřečow i wutrobu wuškyl, ho modlu: „Hřečow nōž je ho miny, halleluja.“ A hdyž pšchōwadž šhyschu, lute jutrowne

pšchōwanja šhyschu, pšchetož wšchitte šu na to jene šlowo wot mērene: „Wotučž, tiž ty šhwj a šlawaj wot morwyuch, dha budže čže šhrytuš rožšwēllicž.“ — Tak tež džrbi i tobu byčž; šhwječ wšchēdnje jutry i tym, so džēn wote dnja i hřečhneho, bjesbōžneho žiwjenja šlawaj a jo wopuščežič a pšchēd Wōhom šhōžičy w čžistōčzi a šhwjatočzi jako Wōže džēžō. M. H.

Wny mamny mōžniše profetiške šlowo, a wny derje na tym čžinice, so na jo ledžbujecze jako na šhwēcju, kotraž ho w čžemnym kucze šhwēczi.

(2. Bētr. 1, 19.)

Wōže šlowo šamo je šwētko wērnošče, kotraž naž w kōždej čžemnošči rožahni a na prawy pucž pšchijedže. Wōže šlowo šamo je šwētko krašnosče, kotraž tež do našch rowow nuts ho šhwēczi a te šame se hwojei njebieše janošču pšchērašni. To tamny pōbōžny muž, kotruž w lēže 1577 w Šchlejsnikel wumrje, derje mježšiče. Šrōtko do hwojei šhwjerež hebi jakuu, pošije šhwēcženu šhwēcžu žadašče a ju nēdyž poť hodžiny w hwojei ruzy džeržese. A hdyž bēche tak wšchōn čžah i mērom a mjelčžo poležat, wōn se šhwōjimaž ho šamazymaž woczōmaj njepšchēšawajzy na šwētko hladajo, rjetny: „Wny mamny mōžniše profetiške šlowo, a wny na tym derje čžinice, so na njo ledžbujecze jako na šhwēcju, kotraž ho w čžemnym kucze šhwēczi, hač by džēn šhwjital a jutrna hweida šthadžata w našch wutrobach. Wēčžny, šmilny Wōžo, hwoje bōjše šwētko tež w mojej wutrobje janoščež. Š tym šhwēcžu se hwojei rufi da, wōčzi šanželi a šbōžnje wuškyl. — Šsu tute šlowa mrejazejo tež tvoja šojna modlitwa.

Nēšhto i rošpominanju.

Wšlowanje i parlemi.

Wax Frommel pšche w hwojich kniuch: Na šastojškim pucžowanju pšchēkupž do wōša štupi a ho se mini šhwēž. Na mōj kōtje pošajuje praji wōn: „Wny drje seže pšchēkupž?“

„Wē ho.“ wotmolwič ja, „wštuju i parlemi.“

„Š parlemi?“ ho šajo woprašča, „to drje w našch krajnje mjete wuwšlowadž njebudžecze.“

„To ho šam boju.“ ja napschēžiwich, „a to je čžim wjetšchi džiw, dofelž ja pōdarmo a bjes pjenēs pšchēdawan.“ Žako jemu šrošymiež dach, wo kotru drohu parlu ho jedna, wōn i kōtka praji: „Wo wučžije šchēščžijanišeho žiwjenja ja mjete džeržu, ale wučžby wēry mōžu ja parowadž.“

Ja jemu wotmolwič: „Dofelž šmōj teho dla wōbaj pšchēkupžaj, so w našch kniuch ženje wudawki wšche doškōdom byčž njeknjedža a njemōža, hdyž njedyrbi bankrott pšchēraž. Wučžba wo šchēščžijaniškim žiwjenju pak šu lute wudawki: ty džrbich lubowadž, ty džrbich šhūžič, ty džrbich pomhadž, to šu lute wudawki ša žyly džēn a kōždy čžlowjeť, kotrehož šettam, ma to prawo hebi žadač, se jeho lubuju — ja ho waš praščam, i wotkal pšchidnu doškōdy?“

Wōn wotmolwi: „Se šamospōtojenja.“

„D haj, ja prajach, ja šaju wēru šamospōtojenja, wēru tamieho miža, tiž praji: „Ja ho tebi džafuju, Wōžo, so ja nješym jako drušy ludžō!“ Ale hdyž ho nētfo mjecžor pola mje mēsto šamospōtojenja šamōhaniba pošajuje, dofelž je ta lubošč, kotruž šam mējad, tak šhēšje wudata, hdyž pšchi lutyw winojto-wōstacžu bankrott hrošy, šchio potom? Duž džrbja moje doškōdy wot druždže pšchidž, wot hōrčach, wot teho, tiž je šam lubošč. „To je lubošč, niž so šmy my Wōža lubowali, ale so je wōn naž lubowat.“ Lubujmy jeho — to je wudawč; „dofelž wōn naž je prjedy lubowat“ — to šu doškōdy. To je wēra a ewangelijon wot šhryta, doškōdy, kotrež nušnje trjebamy. Hdyž je mi wōn džēkač tyhaz puntow we wōdacžu daril, potom mōžu ja što kšchōw daricž a wōdacž mojemu bratrej. Darino seže jo dostali, darino jo tež dawaje.“

Tōn pšchēkupž mjelčeseje. Radžijomnje je to šlowo w jeho wutrobje pšchijekšlo. Šchōž pak duchowny Frommel tutemu pšchēkupžaj praji, mōža hebi wšchitzy ša wučžbu wšadž, kotřž runje tak šteja kaž tōn pšchēkupž. A jich w našch čžahu njeje maťo.

Šudancžlo.

Ža wučžka štonōžka rēša; žane što nōžlow pať nima. Šelto tež to jich je?

[Šwōwšhōž]